

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Євтух Микола,
дійсний член (академік) НАПН України,
доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник відділу історії педагогіки,
Інститут педагогіки НАПН України

***Ключові слова:** майбутній учитель; форми та методи підготовки; фізична культура; педагогічна діяльність, компетентісно орієнтоване навчання.*

Аналіз архівних джерел за 50-60-ті рр. ХХ ст. свідчить, що в підготовці майбутніх учителів фізичної культури у вищих педагогічних навчальних закладах УРСР використовувались традиційні форми проведення занять під час вивчення психолого-педагогічних і спортивно-методичних дисциплін: лекції, семінари, практичні та лабораторні заняття.

Дослідження навчальної документації факультетів фізичного виховання показує, що основною формою викладання психолого-педагогічних дисциплін були лекції. Так, згідно з навчальними програмами з педагогічних дисциплін, знання щодо організації навчальної та виховної роботи майбутні вчителі фізичної культури отримували під час вивчення окремих тем із курсу «Педагогіка»: «Процес навчання», «Загальні методи навчання», «Форми організації навчання», «Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів», «Позакласна і позашкільна робота», «Комсомольська та піонерська організації в школі».

Вагомий внесок у підготовку майбутніх учителів фізичної культури здійснювали провідні викладачі спортивно-педагогічних дисциплін. Так, ще в 50-60-ті рр. ХХ ст., згідно з архівними даними, такі спортивні дисципліни, як гімнастика, музично-ритмічне виховання, спортивні ігри, ковзанярський спорт, лижі, викладали відомі тренери-викладачі, які мали досвід підготовки спортсменів і власні методики викладання цих спортивних дисциплін. Наприклад, у Харківському державному педагогічному інституті ім. Г. С. Сковороди до них належали: О. І. Бакуменко – хокей, футбол, ковзани; Е. І. Філоненко – спортивна гімнастика; В. М. Черніков; Л. І. Пашкова – лижі; Л. В. Тайполе – художня гімнастика; Т. Г. Шабайдаш – волейбол, інші відомі в Україні фахівці. Спираючись на власний тренерський досвід, вони розкривали питання організації та проведення тренувальних занять з дітьми початкових

спортивних груп, груп спортивного вдосконалення, підготовку до змагань різного рівня.

Згідно зі звітами про спортивно-масову роботу, викладачі, перебуваючи на змаганнях у інших містах, проводили екскурсії зі студентами, обговорювали та аналізували результати змагань команди взагалі та індивідуальні виступи, виявляли помилки під час виконання вправ, визначали шляхи їх виправлення таї вдосконалення власних рухових якостей. Це було своєрідним практичним заняттям, що сприяло більш глибокому засвоєнню інформації, розумінню взаємозв'язку отриманих знань з можливістю їх використання в роботі, набуттю практичних навичок в організації змагань серед учнів загальноосвітніх шкіл.

Використання на лекціях наочних методів навчання, а саме: схем, таблиць, діаграм, навчальних діафільмів; спортивних свят, спортивних парадів, відкриття та закриття спартакіад тощо, збільшувало обсяг знань, умінь та навичок щодо позакласної й позашкільної роботи з фізичної культури. Прикладом може бути інформація про використання навчальних кінофільмів на заняттях викладачами Миколаївського педагогічного інституту, зокрема «Фізична культура в режимі дня школярів», «Ранкова гімнастика в школі», «Позашкільна робота», «Постановка масових гімнастичних виступів», ще передбачало підготовку професійно досвідчених майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи з учнями в загальноосвітній школі.

Водночас необхідно зауважити, що, незважаючи на важливість спортивно-педагогічних дисциплін у підготовці майбутніх учителів фізичної культури, зовсім невелика кількість годин відводилась на вивчення питань організації та проведення цієї роботи. Так, згідно з програмами з різних видів спорту, на розгляд теоретичних питань у формі лекцій виділено: на музично-ритмічне виховання 2 год., боротьбу – 2 год., гімнастику – 20 год., спортивні ігри – 20 год., легку атлетику – 20 год., при цьому на питання організації позаурочної фізкультурної роботи ~ 8 год. У програмі з теорії та методики фізичного виховання на лекції відводилось – 60 год. навчального часу, проте з них лише 6 год. – на позаурочну роботу. Так, на тему «Зміст і методика фізичного виховання в колективах фізичної культури», яка була спрямована на надання знань, умінь і навичок з організації та проведення спортивно-масової позакласної й позашкільної роботи з учнями, – 4 год., а на тему «Підготовка громадських фізкультурних кадрів», де розкривались питання з підготовки громадських інструкторів і суддів з різних видів спорту, – 2 год. [1; 2; 3; 4].

Результати проведеного дослідження дозволяють стверджувати про відродження вітчизняного історичного досвіду підготовки вчителів, спрямування зусиль викладачів психолого-педагогічних і методичних дисциплін на удосконалення всіх складових методичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Література

1. Програми педагогічних інститутів. Факультетів фізичного виховання. Музично-ритмічне виховання / ред. Г. І. Зоря. Київ : Радянська школа, 1960. 19 с.
2. Програми педагогічних інститутів. Факультетів фізичного виховання. Музично-ритмічне виховання і художня гімнастика / відп. за випуск Г. А. Сіромаха. Київ : Вища школа, 1974. 16 с.
3. Програми педагогічних Інститутів. Факультетів фізичного виховання. Педагогіка. Історія педагогіки. Психологія / гол. предм. комісії А. В. Коняхіна. Київ : Радянська школа, 1957. 52 с.
4. Програми педагогічних інститутів. Факультетів фізичного виховання. Рухливі ігри / упоряд. : Л. М. Ляпустіна, В. О. Лабенко. Київ, 1969. 15 с.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРЕПОДАВАНИИ РОДНОГО ЯЗЫКА

Зарипова Азиза Кахрамоновна,

студентка,

Бухарский государственный университет,

г. Бухара, Узбекистан

Key words: *innovative, lesson-seminar, press conference, game angles, information and communication technologies*

Интерактивные технологии обучения — это такая организация процесса обучения, при которой невозможно чтобы учащийся не участвовал в коллективном процессе познания [4]. Каждый ученик имеет конкретное задание, за которое он должен публично отчитываться, или же от его деятельности зависит качество выполнения поставленного перед группой задания. Интерактивные технологии обучения предусматривают запланированный результат, отдельные интерактивные приемы, которые стимулируют процесс, вызывают интерес, активизируют умственные возможности. Инновационные формы обучения можно разделить на две группы: инновационные формы обучения, основанные на интернет технологиях и на компьютерных технологиях. В свою очередь, инновационные формы обучения, основанные на интернет технологиях, могут быть синхронными и асинхронными. К синхронным относятся видеоконференции, чаты, обеспечивающие коммуникацию в режиме